

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උ/පෙළ) විභාගය

13 ශ්‍රේණිය

ආර්ථික විද්‍යාව

පිළිතුරු පත්‍රය

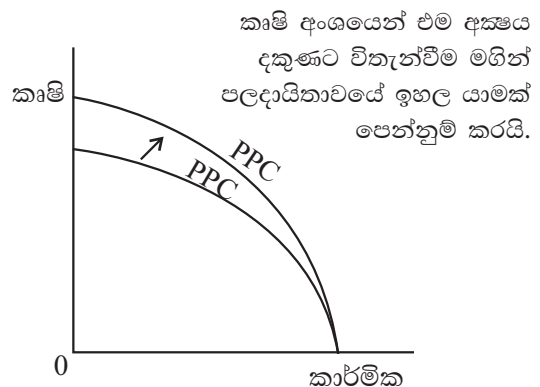
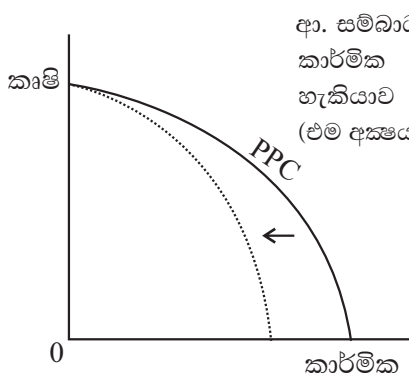
I කොටස

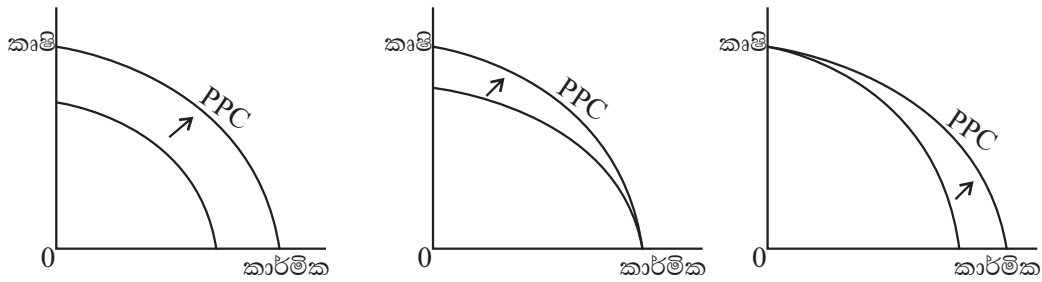
01. (5)	02. (2)	03. (2)	04. (1)	05. (3)	06. (5)	07. (2)	08. (1)	09. (4)	10. (1)
11. (1)	12. (2)	13. (5)	14. (4)	15. (1)	16. (3)	17. (3)	18. (4)	19. (2)	20. (1)
21. (5)	22. (1)	23. (5)	24. (1)	25. (2)	26. (2)	27. (1)	28. (1)	29. (2)	30. (2)
31. (2)	32. (3)	33. (1)	34. (1)	35. (1)	36. (2)	37. (1)	38. (5)	39. (1)	40. (1)
41. (4)	42. (2)	43. (2)	44. (2)	45. (1)	46. (2)	47. (1)	48. (4)	49. (1)	50. (2)

(ලකුණු 50)

II කොටස

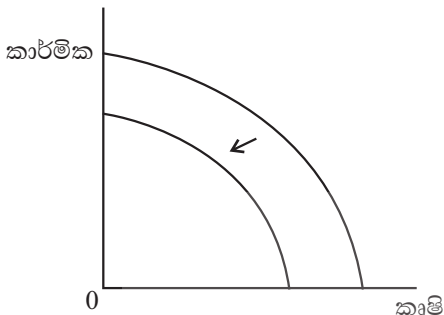
01. (1) සීමා සහිත සැපයුමක් / හිඟකමක් සහිත / ආවස්ථික පිරිවැය / මිලක්
උදා: භූමිය, ශ්‍රමය, ප්‍රාග්ධනය, ව්‍යවසාය
 - (2) නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේදී ක්‍ෂය නොවන ස්වභාව ධර්මයා නැවත නැවතත් ප්‍රතිජනනය කරන සම්පත් වේ.
උදා: වනාන්තර, මත්ස්‍ය සම්පත
 - (3) ආර්ථිකයේ කේන්ද්‍රීය ප්‍රශ්ණය හිඟකම වේ. මිනිස් වුවමනා අසීමිතයි. ඊට සාපේක්‍ෂව සම්පත් සීමා සහිතයි. තාක්ෂණික ක්‍රම භාවිතයෙන් වැඩි නිමවුමක් අත්පත් කරගත හැකි වුවත් මිනිස් වුවමනා අසීමිත වීම හා ඒවා නිරන්තරයෙන්ම වර්ධනය වේ.
 - (4) සම්පත්වල හිඟකම හා සම්පත්වල විකල්ප ප්‍රයෝජන පැවතීම.
කුමක් කොපමණ සම්පත් බෙදියාමේ තේරීම් ප්‍රශ්ණය
නිෂ්පාදන ශිල්පීය ක්‍රමය කෙසේ නිපදවන්නේද
කා සඳහා නිෂ්පාදනය කරන්නේද? ආදායම් බෙදියාමේ තේරීම් ප්‍රශ්නය
 - (5) ආර්ථික සම්පත් සංයෝග කර නිෂ්පාදනය (කෘත්‍රීම ලෙස) කරන අවස්ථාවලදී ආවස්ථික පිරිවැයක් / හිඟකමක් / වෙළඳපල හුවමාරුවක් / සිදුවේ.
උදා: කෘත්‍රීම වාතය, නල ජලය, බෝතල් ජලය.
02. (1) යම් ආර්ථිකයක දෙනලද අවස්ථාවක එරට සතු සියළුම සම්පත් පවතින උපරිම තාක්‍ෂණය යටතේ උපරිම කාර්යක්ෂමතාවයකින් භාණ්ඩ දෙකක් පමණක් නිෂ්පාදන කරන උපකල්පනය යටතේ භාණ්ඩ හා සේවා සංයෝග ලකුණු කොට ඇඳ දක්වන රේඛාව
- ♦ තාක්‍ෂණය නොවෙනස්ව පවතින බව
 - ♦ ආර්ථිකය සතු සම්පත් සම්බාරය නොවෙනස්ව පවතින බව
 - ♦ සියලුම සම්පත් කාර්යක්ෂමතාවයකින් භාවිත කරන බව (පූර්ණ සේවා නියුක්තිය, පූර්ණ නිෂ්පාදනය)
 - ♦ භාණ්ඩ සංයෝග දෙකක් පමණක් නිපදවන බව.

ආර්ථික වර්ධනය හටගත් විට නිෂ්පාදන හැකියා මායිම් වක්‍රය සම්පූර්ණයෙන් ම හෝ එක් අක්ෂයකින් දකුණට විතැන් වේ.

(2)

ආර්ථිකයේ සම්පත් විනාශවීමක් නිසා සමස්ථ ආර්ථිකයේම නිෂ්පාදන ඵලදායිතාවය පහළ යාමෙන් නිෂ්පාදන හැකියා මායිම් වක්‍රය වමට විතැන්වීමක් පෙන්වයි.

(3)

- හැකියාවේ
- ♦ ශ්‍රම ඵලදායිතාවේ වර්ධනයක්
 - ♦ නව සම්පත් අත්පත්කර ගැනීමෙන්
 - ♦ සම්පත්වල ඵලදායිතාවය ඉහළ යාම
 - ♦ නව තාක්ෂණය වැඩි දියුණු කිරීම මගින්

(4)

නිෂ්පාදන හැකියා මායිම් වක්‍රයක් මත එක් භාණ්ඩයක නිෂ්පාදනය සමාන ඒකකවලින් ක්‍රමයෙන් වැඩිකරනවිට ඒ වෙනුවෙන් කැපකරන අනෙක් භාණ්ඩයේ ප්‍රමාණය, පිරිවැය හෙවත් ආවස්ථික පිරිවැය ක්‍රමයෙන් වැඩි වේ. මෙය මූලයට අවතල නි. හැ. මායිම් වක්‍රයකින් පෙන්වයි.

- ♦ නිෂ්පාදන සම්පත් සම ජාතිය නොවීම.
- ♦ යොදාගන්නා ශිල්පීය ක්‍රම එකිනෙක වෙනස් වීම.
- ♦ එක් භාණ්ඩයක් නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා යෝග්‍ය සම්පත් තවත් භාණ්ඩයක් නිෂ්පාදනයට යෝග්‍ය නොවීම.

03. (1)

- ♦ සම්පත්වල හිමිකාරිත්වය හා අයිතිවාසිකම
- ♦ මූලික ආර්ථික ප්‍රශ්න විසඳා ගැනීමේ යාන්ත්‍රණය
- ♦ ආර්ථිකයේ තීරණ ගනු ලබන ඒකකයන් කෙරෙහි බලපාන සානුබල පද්ධතිය (ල.04)

(2)

එකඟ වේ.

1. පොදු භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය / සැපයීමට අපොහොසත් වීම.
2. බාහිරතා හටගැනීම.
3. සුබ සාධන භාණ්ඩ ප්‍රමාණවත් නොවීම.
4. පොදු දේපළ, පොදු සම්පත් අධිශෝෂණය
5. වෙළඳපල තොරතුරු අපූර්ණ වීම

(3)

- ♦ පූර්ණ සේවා නියුක්තිය
- ♦ ආර්ථික කාර්යක්ෂමතාව
- ♦ ආර්ථික වෘද්ධිය
- ♦ මිල ස්ථායීතාව / ආර්ථික ස්ථායීතාව
- ♦ බාහිර ස්ථායීතාව
- ♦ සාධාරණ ආදායම් ව්‍යාප්තිය
- ♦ ආර්ථික නිදහස

(4)

- ♦ තොරතුරු හා සංඥා සැපයීම.
- ♦ සානුබල සැපයීමේ කාර්යය
- ♦ සලාකනය කිරීමේ කාර්යය

(5)

කෙසේ නිෂ්පාදනය කරනු ලැබේද? යන ප්‍රශ්නයට වෙළඳපල ආර්ථිකයක තීරණය වන්නේ සාධක වෙළඳපලේ මිල ගණන් මතය. සාපේක්ෂ වශයෙන් බහුල සාධකයක මිල අඩුවේ. හිග සාධකවල මිල ඉහළ වේ. සාධක මිල ගණන් පදනම් කර ගනිමින් අඩු පිරිවැයකින් භාණ්ඩ නිපදවීම අරමුණු කරගෙන නිෂ්පාදන ශිල්පීය ක්‍රමය තෝරාගනියි.

නමුත් මධ්‍යගත සැලසුම් ආර්ථිකයක නිෂ්පාදනය සංවිධානය කරනු ලබන්නේ මධ්‍යගත අධිකාරිය විසිනි. නිෂ්පාදන ආයතන රාජ්‍ය ව්‍යවසායකත්වයෙන් යුතු වන අතර අධිකාරිය ලබාදෙන නියෝග මත ශිල්පීය ක්‍රමය තෝරා ගනියි.

04. (1)

සමතුලිත මිල රු. 30.00 සමතුලිත ප්‍රමාණය ඒකක 300

- (2) සහනාධාරයට පසු සැපයුම් ශ්‍රිතය $Q_s - 10(P + S)$ $Q_s 10(P + 10)$
 සහනාධාරයෙන් පසු මිල $Q_s - 10P + 100$ (ල. 02)
 $600 - 10P = 10P + 100$
 $500 = 20P$
 $P = 25$

ප්‍රමාණය $600 - 10 \times 25$ (ල. 02)
 $Q_d = 350$

- (3) $Q_d 60 - 10P$ සහනාධාරයෙන් පසු $600 - 10(P - S)$ (ල. 04)
 $Q_s = 10P$ $600 - 10P - 10$
 $Q_d: 600 - 10P + 100$
 $Q_d: 700 - 10P$
 $700 - 10P = 10P$
 $P = 35$ සහනාධාරයෙන් පසු සැපයුම්කරුට ලැබෙන මිල

- (4) සමතුලිත මිල $\frac{\text{සැපයුම ශූන්‍ය මිල} \times \text{සමතුලිත ප්‍රමාණය}}{2}$
 $\frac{30 - 0 \times 300}{2}$

රු. 4500 (ල. 02)

- (5) සහනාධාරයෙන් පසු නිෂ්පාදන අතිරික්තය
 $\frac{35 - 0 \times 300}{2}$

රු. 5250

අතිරික්ත වෙනස $5250 - 4500$ (ල. 02)
 රු. 750

05. (1) මිල හා ප්‍රමාණය

මුළු අයහාරය 40×2000 රු. 80,000
 මුළු පිරිවැය 40×2000 රු. 80,000 (ල. 02)

ආර්ථික ලාභ ශූන්‍ය වේ. (TR - 7C)

- (2) නිෂ්පාදනයේ නිරත විය හැකිය. ආර්ථික ලාභ තුළ ප්‍රමාණික ලාභ ඇතුළත්ව ඇති බැවින් ප්‍රමාණික ලාභ මුළු පිරිවැය තුළ අඩංගු වේ.

- (3) විචල්‍ය පිරිවැය

- (4) රු. 20.00

- (5) $TC - VC =$ රු. 20.00

- (6) නොහැකිය. කෙටිකාලීන නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේදී ආයතනය භාණ්ඩ නිෂ්පාදනයේ යෙදී සිටියත් වසා දැමුවත් ස්ථාවර පිරිවැය දැරිය යුතුය.

06. (1) ඒක පාර්ශ්වික ගනුදෙනු ඵලදායී නොවන ආර්ථික ගනුදෙනු වන බැවිනි. මූල්‍යම හා මූර්ති ප්‍රවාහයක් සංග්‍රාම ගනුදෙනුවල නොමැති වීම. ජා. ආදායමට ඇතුළත් වන්නේ ඵලදායී ආර්ථික ගනුදෙනු වේ.

- (2) දළ ජා. නිෂ්පාදනය ගණනය කරනු ලබන්නේ පවත්නා මිල මට්ටම අනුව

මූර්ති දළ ජා.නි. ගණනය කිරීමේදී ද. ජා. නිෂ්පාදනයේ මිල මට්ටම්වල වැඩිවීම අවධානය කරනු ලැබේ. (ස්ථාවර පල මට්ටම් යටතේ ද. ජා.)

ගුණනය කරන ල මුදල් ද. ජා. නි. හා මූර්ති ද. ජා. නිෂ්පාදිතය වෙනස් වන්නේ මිල මට්ටම් වල බලපෑම අවධානය නිසාවෙනි.

- (3) පෞද්ගලික පරිභෝජනය, රාජ්‍ය පරිභෝජනය, අයෝජන වියදම්, ශුද්ධ අපනයන

- (4) (i) $S = -100 + 0.2y$

(ii) $y = C + I + G$

$y = 100 + 0.8y + 200 + 160$

$y = 2300$

$$(iii) \quad y = C + I + G + (x - M)$$

$$y = 100 + 0.8y + 200 + 160(60 - 180)$$

$$0.2y = 340$$

$$y = 1700$$

$$(iv) \quad S = -100 + 0.2y \quad S = -100 + 0.2(1700)$$

$$S = 240$$

$$\text{විකල්ප පිළිතුර} \quad C = 100 + 0.8y$$

$$C = 100 + 0.8(1700)$$

$$C = 100 + 1360$$

$$C = 1460$$

$$y - c = S$$

$$1700 - 1460 = 240$$

$$(v) \quad W = J$$

$$W = J$$

$$S + T + M = I + G + X = 240 + 140 + 40 = 200 + 160 + 60$$

$$420 = 420$$

$$(vi) \quad T - G = 140 - 160 = -20$$

07. (1) විනිමය මාධ්‍යය, ගිණුම් ඒකකය, වටිනාකම සන්නිධියක් වීම, විලම්භිත ගෙවුම් ක්‍රමයක්
- (2) පුද්ගලයින් මුදල් ලඟ තබා ගැනීමට ඉල්ලුම් කරන්නේ ගනුදෙනු වේතනාව, ආරක්‍ෂක වේතනාව, සමප්‍රේක්ෂණ වේතනාව
- (3) සමස්ථ මුදල් සැපයුමේ පදනම අධිබලැති මුදල් වේ. මුදල් සැපයුම පදනම් මුදල් ප්‍රමාණය මුදල් සැපයුමේ සංගුණකයේ විශාලත්වය මත තීරණය වේ. රටේ සමස්ථ මුදල් සැපයුම අධිබලැති මුදල් මෙන් කීප ගුණයක්
- (4) ♦ නිශ්චිත කාලයක් තුළ සංසරණයේ පවතින මහජනයා සතු කාසි හා නෝට්ටු හා ඉල්ලුම් තැන්පතු ප්‍රමාණයයි. ♦ සංසරණයේ පවතින කාසි හා නෝට්ටු ඉල්ලුම් නෝට්ටු ඉල්ලුම් තැන්පතු ♦ මහජනයා සතු වාණිජ බැංකුවල ඇති කාළීන හා ඉතුරුම් තැන්පතු ♦ අනේවාසික විදේශ ව්‍යවහාර මුදල් තැන්පතු ♦ විදේශ ව්‍යවහාර බැංකු ඒකකවල නේවාසික තැන්පතු
- $$M_2 b = M_2 + TSD_{NRF} + RD_{FCBU}$$
- (5) 1. වාණිජ බැංකු පද්ධතියෙන් මූල්‍ය ආයතන කරා ව්‍යවහාර මුදල් කාන්දු වීම. 2. ව්‍යවහාර මුදල් ලඟ තබා ගැනීමට මහජන කැමැත්ත වැඩි වීම. 3. වාණිජ බැංකු අධි සංචිත තබා ගැනීමට ඇති අකැමැත්ත 4. බැංකු ණය සඳහා ඉල්ලුම අඩු වීම. 5. මහ බැංකු සුරැකුම්පත් වාණිජ බැංකු වෙත අලෙවි කිරීම.
08. (1) ♦ ගෙවුම් ශේෂ හිඟයට පිළියමක් වශයෙන් ♦ ණය බර ඉහළයාම වැළැක්වීම. ♦ නව තාක්ෂණය ලැබීම විදේශ විනිමය රටට ගලා ඒම. ♦ කළමනාකරණය රටට ගලා ඒම. ♦ තව නිවැරදි කරුණු සිසුන් ලිවිය හැකිය.

- (2) සෘජු ආයෝජන යනු කර්මාන්තශාලා, ඉඩම්, ප්‍රාග්ධන භාණ්ඩ හා තොගවල සිදු කරන මූර්ත ආයෝජන වේ. කළඹ ආයෝජන යනු විදේශිකයන් දේශීය මුදලින් ප්‍රකාශිත මූල්‍ය වගකීම්වල මුදල් ආයෝජන කිරීම. උදා: කොටස් ණයකර, වාණිජ පත්‍රිකා භාණ්ඩාගාර බිල් භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර යනාදි මූල්‍ය වත්කම් වල ආයෝජන

- (3) මූර්ත විනිමය අනුපාතය ලෙස හඳුන්වන්නේ රටවල් දෙකක මිල මට්ටම් අතර වෙනස්කම් සඳහා ගලපන ලද නාමික විනිමය අනුපාතිකය වන අතර මූර්ත සඵල විනිමය යනු බරතබා සකස් කරන ලද විනිමය අනුපාතිකයෙන් උද්ධමනය ඉවත්කර සකස්කරන ලද විනිමය අනුපාතයයි.

- (4) තෙරපුම් ප්‍රතිවිපාකය, රාජ්‍ය ණය සේවා වියදම ඉහළ යාම, ණය පොලිය ඉහළ යාම නිසා අයවැය හිඟය තවත් පුළුල් වීම, පොලී ගෙවීම දළ දේශීය නිෂ්පාදනයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස ඉහළ අගයක් ගැනීම, විදේශ ණය සේවාකරණය නිසා ගෙවුම් ශේෂය මත දැඩි පීඩනයක් ඇති කිරීම.

බැංකු පද්ධතියෙන් ණය ගැනීම නිසා මුදල් සැපයුම ඉහළ යාම, රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණය හා රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණය දුර්වල වීම.

රාජ්‍ය ණය යනු අයවැය ලේඛනයේ වැය ශීර්ෂය අයහාරය තුළින් පියවාගත නොහැකි වූ විට රජය ලබාගන්නා ණය

- (5) අභිනව මුදල් වර්ෂය සඳහා ආණ්ඩුව විසින් සිදු කිරීමට අපේක්ෂා කරනු ලබන වියදම්, බදු අයකිරීම් හා ණය ගැනීම් සඳහා පාර්ලිමේන්තුවේ අනුමැතිය ලබා ගැනීමට ඉදිරිපත් කෙරෙන ලෝඛනය විසර්ජන කෙටුම්පත ය. කෙටුම්පත සඳහා පාර්ලිමේන්තුවේ අනුමැතිය ලැබී පණතක් බවට පත් වූ විට එය විසර්ජන පනතක් ලෙස හැඳින්වේ.

09. (1) නිරපේක්ෂ වාසි න්‍යාය නිෂ්පාදනයේ කාර්යක්ෂමතාවය මත පදනම් වී ඇත. අවම යෙදවුම්වලින් හෝ පිරිවැයකින් යම් රටකට තවත් රටක් නිපදවනවාට වඩා අවම යෙදවුම් / පිරිවැයකින් යම් භාණ්ඩයක් නිපදවිය හැකි නම් එම භාණ්ඩය නිර්‍යාත කිරීමෙන් හා එසේ නොවන භාණ්ඩය ආනයනය කිරීමෙන් නිරපේක්ෂ වාසි නිසා.

සාපේක්ෂ වාසි න්‍යාය පදනම් වී ඇත්තේ හා. නි. කිරීමේ අවම ආවස්ථික පිරිවැය මතයි. යම් රටක් තවත් රටකට වඩා වැඩි සම්පත් පිරිවැයක් දරා යම් භාණ්ඩයක් නිපදවුවද නමුත් අනෙක රටට වඩා අඩු ආවස්ථික පිරිවැයක් දරා නිපදවිය හැකි නම් එම භාණ්ඩය විශේෂිතකරණය කර නිපදවා අපනයනය කර තමන්ට නිපදවීමේ දී සාපේක්ෂ වශයෙන් අවාසි භාණ්ඩය ආනයනය කිරීමයි. (න්‍යායන් දෙකම පැහැදිලි කර තිබිය යුතුයි.)

(2) (අ)	ශ්‍රී ලංකාව	චීනය
සහල්	5/2 (2.5)	6/10 (0.6)
රෙදි	2/5 (0.4)	10/6 (1.6)

(ආ) ශ්‍රම ඒකකයට නිෂ්පාදනයේ කාර්යක්ෂමතාව සහල් 10 හා රෙදි 6 වේ. භාණ්ඩ දෙකම සඳහා නිරපේක්ෂ වාසිය ඇත්තේ චීනයට

(ඉ) අවම ආවස්ථික පිරිවැය / යෙදවුම් යටතේ සහල් නිෂ්පාදනය කිරීමේ සාපේක්ෂ වාසිය චීනය, රෙදි නිෂ්පාදනයේ සා. වාසිය ලංකාවට

(ඊ) සහල් නිෂ්පාදනය විශේෂ ප්‍රාගුණය කළ යුතු රට චීනය රෙදි විශේෂ ප්‍රාගුණය කළ යුතු රට ලංකාව

(උ) චීනය සහල් ඒකකයක් අපනයනය කර රෙදි 0.6 ට වැඩි 2.5 අඩු ඒකක ප්‍රමාණයක් ආනයනය කළ යුතුය. ලංකාව රෙදි ඒකකයක් අපනයනය කර සහල් 0.4 ට වැඩි 1.6 කට අඩු ප්‍රමාණයක් ආනයනය කළ යුතුයි.

$$\begin{array}{lll} \text{I කොටස} & \text{ල. } 2 \times 50 & = 100 \\ \text{II කොටස} & \text{ල. } 5 \times 20 & = 100 \end{array}$$